

1. Felső-Tisza alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv – 2 vélemény

Szigetvári Csaba (*civil szervezet*) 2009/11/03 11:07 (3 napja)

Belfőcsatorna stb.

Problematikusnak, részben ellentmondásosnak tartjuk a víztestek mesterséges, erősen módosított, vagy természetes kategóriákba történő besorolását a jelenlegi formában. Szükségnek tarjuk, hogy hozzák nyilvánosságra azt a dokumentációt, illetve értékelési rendszert, amely alapján egyes víztesteket az egyes kategóriákba sorolták.

Véleményünk szerint a VKI hivatalos fogalommeghatározása (2000/60 EK Irányelv) a mesterséges és erősen módosított víztestekre vonatkozóan egyes esetekben nem hozható összhangba a konzultációs anyagban szereplő osztályozással. A konzultációs anyag csupán az „Erősen módosított” víztestek esetében jelzi a változtatás lehetőségét, jöllehet véleményünk szerint a „Mesterséges” besorolás sem minden esetben helytálló.

Szükségnek látjuk a víztestek kategorizálásának felülvizsgálatát egy nyilvános folyamatban.

Konkrét példák

- A Felső-Tisza alegységben található Belfőcsatorna és a Nagyhalász-Pátrohai csatorna nyomvonalának jelentős részén nem mesterséges, hanem természetes élőmedrekben (Kis-Tisza, Szebecse, Járat-ér medrek) fut. Ezek a mederszakaszok nyomvonalukban, és több helyen élőviláguk tekintetében is természetesnek tekinthetők. Indokoltnak tarjuk tehát a két fenti csatornát ne „Mesterséges” felszíni vízként tartsák nyilván. Véleményünk szerint a Belfőcsatorna Tiszatelek-Kocobatánya és Paszab közti szakasza medervonalvezetésében és – néhol az Öreg-Túrét idéző – élővilágában (vízitökös-kolokános láptavi hínár, védett növényfajok: *Salvinia natans*, *Trapa natans*, mocsári teknős, vidra, jelentős madárvilág, stb) megfelel a „természetes” felszíni vizek kritériumainak. A többi szakaszon, illetve a Nagyhalász-Pátrohai csatorna vonatkozásában az „Erősen módosított” kategória a megfelelő.

A fenti hozzászólást hivatalos levélben 2009.07.31-én megküldtük az Öko Zrt. számára.

Tisztelettel:

Dr. Szigetvári Csaba
természetvédelmi programasszisztens
elnökségi tag
E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

2. Lónyai-főcsatorna alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv

Szigetvári Csaba (*civil szervezet*) 2009/11/03 11:03 (3 napja)

Lónyay-vízgyűjtő

Nem egyértemű számunkra, hogy a konzultációs anyagban és a kapcsolódó mellékletekben szereplő víztestek mi alapján lettek kiválasztva, azaz egyes víztestek miért maradtak ki. Szükségesnek tarjuk, hogy hozzák nyilvánosságra azt a dokumentációt, illetve értékelési rendszert, amely alapján egyes víztestek bekerültek, mások pedig kimaradtak a tervezési folyamatból.

Véleményünk szerint egyes fontos víztestek kimaradása a tervezési anyagból súlyos – és a vonatkozó irányelv alapján nem indokolható – hiányosság. Tartunk attól, hogy a kimaradó víztesteken a VKI céljával ellentétes változások is történhetnek a jövőben. Szükségesnek látjuk a víztestek kijelölésének felülvizsgálatát egy nyilvános folyamatban.

Példák:

- A Lónyay-főcsatorna tervezési alegységben csupán 4 állóvizet (1 természetes, 3 mesterséges) tüntet fel a tervezési anyag. Ebben a listában nem szerepel a Nyíregyháza külterületén, a IX. főfolyáshoz oldalágon csatlakozó Hosszúhát-tó (Nagyszék), amely 125 hektár kiterjedésű természetes állóvíz (szikes tó). A szóban forgó tó a tervezési alegység második legnagyobb kiterjedésű természetes állóvize, állapotja szervesanyag-túlterhelés miatt erősen veszélyeztetett. Mindenképpen indokoltnak tartjuk a Hosszúhát-tó esetén VKI intézkedések (pl. TA7) végrehajtását.
- Az átfolyásos tározók – még a jelentős méretűek – sem szerepelnek nevesítetten a tervezési anyagban, így külön intézkedéseket sem nevesít tervezési anyag. Véleményünk szerint a VKI hivatalos fogalom meghatározása (2000/60 EK Irányelv) alapján a „Felszíni víztest” („Body of surface water”) meghatározás ezekre is vonatkozik.
- A Lónyay-főcsatorna tervezési alegységben a VI. főfolyás nem szerepel a felszíni vízfolyások listájában, jóllehet véleményünk szerint jelentős vízfolyásról van szó, melynek állapota ráadásul több közösségi jelentőségű (Natura 2000) területet is közvetlenül befolyásol.

Problematikusnak, részben ellentmondásosnak tartjuk a víztestek mesterséges, erősen módosított, vagy természetes kategóriákba történő besorolását a jelenlegi formában.

Szükségesnek tarjuk, hogy hozzák nyilvánosságra azt a dokumentációt, illetve értékelési rendszert, amely alapján egyes víztesteket az egyes kategóriákba sorolták.

Véleményünk szerint a VKI hivatalos fogalom meghatározása (2000/60 EK Irányelv) a mesterséges és erősen módosított víztestekre vonatkozóan egyes esetekben nem hozható összhangba a konzultációs anyagban szereplő osztályozással. A konzultációs anyag csupán az „Erősen módosított” víztestek esetében jelzi a változtatás lehetőségét, jóllehet véleményünk szerint a „Mesterséges” besorolás sem minden esetben helytálló. Példák:

- A Lónyai-főcsatorna tervezési alegységben a III., IV., VII., VIII., IX. főfolyások részben vagy szakaszolva „Mesterséges” illetve „Erősen módosított” kategóriákban szerepelnek. Véleményünk szerint a nevezett vízfolyások (és a kimaradt VI. főfolyás) eredetüket (részben élő, időszakos patakok, „folyások” átalakításával, összekötésével alakították ki őket) és élővilágukat tekintve is egyöntetűen „Erősen módosított” víztestek.

Nem releváns intézkedések:

A Nagy-Vadas természetes állóvíz (szikes tó) a Lónyay-főcsatorna tervezési alegységben. A konzultációs anyag intézkedéseket felsoroló II. mellékletében meglepve fedeztük fel, hogy a

Nagy-Vadas esetében kizárólag a VG3 (jó horgászati gyakorlat) intézkedési elem szerepel. Tekintettel arra, hogy a nevezett tóban hosszú ideje gyakorlatilag semmiféle horgászat nem folyik, így a horgászat a tó állapotát nem is befolyásolja. A VG3 intézkedési elem ebben az esetben nem csupán teljesen irreleváns, hanem azt is sugallja, hogy a horgászat újbóli fejlesztése mint cél jelenik meg. A Nagy-Vadas rendkívül értékes szikes tavi élővilága miatt a Natura 2000 hálózat része – a horgászat fejlesztése nem összeegyeztethető a védelmi célokkal.

Szükségesnek látjuk emiatt, hogy a a VG3 intézkedési elem kerüljön ki a tervetzből, és helyette sokkal relevánsabb és indokoltabb intézkedések (VT1, HA2, HA3) végrehajtását célozzuk meg.

Tisztelettel:

Dr. Szigetvári Csaba
természetvédelmi programasszisztens
elnökségi tag
E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

Jelen hozzászólást 2009.07.31-én hivatalos levélben megküldtük az Öko Zrt. számára.